

LIBERTYN

6/6 Juni 1956

maand
blad
van
de

humanistische
jongeren
gemeenschap

abonnement:
leden h.j.g. gratis
niet leden: f 2.--
per jaar

★

losse nummers:
f 0.25

★

postgiro 584802
t.n.v.
penningmeester
humanistische
jongeren-
gemeenschap
te arnhem

★

advertentie-
tarief
op aanvraag

Abonneert U op

MENS EN WERELD

verschijnt om de 14 dagen.

Abonnementsprijs: H.J.G.-leden f 2.— per jaar. Voor H.V.-leden f 3.50 per jaar.
Voor niet-leden: f 6.— per jaar.

Bedacteur: Dr. H. Bongers.

Bedactie-secr.: J. van Straten.

Administratie: Bleyenburgerstraat 1, Utrecht, Telefoon: 10163, Postgiro: 304960.

Vaste medewerkers: Dr. J. C. Brandt Corstius; Dr. J. Brummelkamp; H. G. Canne-
gieter; Hella Haasse; Drs. H. Herbers; P. Krug; J. B. Meyer;
Dr. O. Noordenbos; Dr. J. P. van Praag; Dr. D. H. Prins;
P. C. J. Reyne; Mr. A. Stempels.

LIBERTY

REDACTIE-ADRES:

Vijzelstraat 5 Amsterdam
Telefoon 020 - 3 0 8 3 8

ADMINISTRATIE-ADRES:

Noorderweg 178 Hilversum

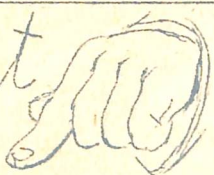
REDACTIE:

Arthur de Jong
(redactiesecr.)

Truus Driesen
Kees Luyendijk
Nelly Noort

juni 1956

zesde jaargang
nummer zes

Het recht dat ge hebt

Drie weken voor de a.s. verkiezingen krijgen de politieke partijen, die in alle kieskringen kandidaten hebben gesteld, eenmaal per week een kwartier zendtijd om een verkiezingstoespraak te houden. Partijen, die in een of enkele kieskringen kandidaten hebben gesteld, krijgen in die periode eenmaal een kwartier. De Staatkundig Gereformeerde Partij heeft op eigen verzoek geen zendtijd gekregen en de Communistische Partij Nederland is uitgesloten.

De radio is een der voornaamste communicatiemiddelen, heel Nederland wordt er door beïnvloed. Het is dus belangrijk voor een politieke partij om zijn ideeën via de radio in uw huiskamer te brengen. Voskuil en Romme maken ook buiten de door de regering voor hun partijen beschikbaar gestelde zendtijd propaganda via hun respectievelijke omroepverenigingen. Zij hebben die drie kwartier van de regering dus niet bepaald broodnodig. Zou het nu werkelijk te ver gaan, om ook nog eens drie kwartier voor de communisten uit te trekken?

Mevrouw Fortanier-de Wit (VVD) zei op een verkiezingsbijeenkomst te Amsterdam:

".....dit onrecht" (het niet beschikken van de VVD over normale zendtijd) is des te groter, omdat de politieke groeperingen, die wel over zendtijd beschikken een scheve voorstelling van zaken kunnen geven, zonder dat de partijen die zich tekort gedaan voelen zich op dezelfde wijze kunnen verdedigen."

Nu moet U daar natuurlijk wel bij bedenken dat de CPN nooit of te nimmer door radiosprekers wordt aangevallen!!

Na 1946 hebben de communisten geen radiozendtijd meer gekregen. In de Kamer diende de CPN elk jaar bij de behandeling van de begroting van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een motie in, die dan prompt werd verworpen. Ik wil hierbij even aantekenen, dat ook de humanisten in de Kamer hebben tegengestemd. (U weet wel, die lieden die zo verontwaardigd zijn als Humanitas geen subsidie krijgt in het donkere Zuiden, dat is discriminatie, voelt U wel.....).

Dit jaar heeft de CPN schriftelijk om zendtijd verzocht. Dit werd bij mededeling van de minister in de Kamer afgewezen. Ik citeer van bladzijde 2492 van de Handelingen der Tweede Kamer:

"De heer CALS, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen... Nu vraagt de geachte afgevaardigde de heer Gortzak: Waarin bestaat het gevaar om aan de C.P.N. zendtijd toe te kennen? Wij zouden weer hetzelfde debat moeten voeren, dat ik indertijd, toen ik voor het eerst als staatssecretaris optrad, heb gevoerd en waarin ik erop gewezen heb, dat de regering van mening is, dat men partijen, die de volksovrijheden ondermijnen, niet zelf de middelen in handen moet geven om misbruik te maken van de volksovrijheden. Ik begrijp dat de geachte afgevaardigde hiermee allerm minst tevreden gesteld is.

De heer GORTZAK:

Een zeer subjectief oordeel Excellentie! "

De reden van deze systematische weigering is dus, dat de CPN de volksovrijheden ondermijnt. Akkoord, laten wij nu eens aannemen, dat

we het er over eens zijn dat de regering bevoegd is om te beoordelen of een partij al dan niet de volksoverheden ondermijnt. In dat geval weet ik nog een voorbeeld van zo'n vrijheid-ondermijnende organisatie! Juist, U raadt het al, de KVP natuurlijk. (Denk maar eens aan de "zaalafdrijving" in het Zuiden, de subsidiepolitiek, het verbod op gemengd zwemmen in de onderontwikkelde gebieden beneden de Moerdijk enz.) Als de regering consequent was, zou dat al weer drie kwartier zendtijd schelen!

Men gebruikt het argument dat de CPN geen democratische partij is. Het zou (alweer). consequent zijn om de CPN dan te verbieden. Nee, zegt de regering, verbieden gaat ons te ver. De CPN mag meespelen, maar ze valt buiten de spelregels; de communisten moeten natuurlijk wel belasting betalen en luistervergunningen. Dat is dan een democratische oplossing.

Ik heb het in dit artikel, hoewel ik principieel anti-communiste ben, opgenomen voor het recht van de CPN op zendtijd. Ik ben er van overtuigd, dat ieder, die gelooft in de democratie dit zou moeten doen. Als wij onze democratie proberen te verdedigen met ondemocratische methoden, die wij zelf in onze tegenstanders afkeuren, dan bereiken we het tegenovergestelde. Laten wij ernstig op zoek gaan naar de balk in ons eigen oog. Een der grondbeginselen van de democratie is nog altijd het erkennen van de rechten van minderheden.

Ik eindig met een citaat van Voltaire uit onze HJG-brochure:

"Ik ben het geheel met U oneens, maar ik zal
"het recht dat ge hebt om het te zeggen tot
"de dood toe verdedigen."

TRUUS DRIESEN

In verband met de buitengewone algemene vergadering op zondag 3 juni, waaraan een belangrijk aantal artikelen in dit nummer is gewijd, is de juni-"editie" van de Libertijn iets vroeger verschenen dan normaal. De volgende Libertijn (het gecombineerde juli-augustusnummer) zal half juli uitkomen.

DE RODE PUNT

De vorige redactie heeft met het oog op de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 13 juni a.s. het gelukkige initiatief genomen de verschillende jongerenorganisaties der niet-confessionele partijen ruimte in de Libertijn ter beschikking te stellen om de goede meningsvorming onder de lezers te bevorderen. Het resultaat daarvan heeft men in de Libertijn van februari 1956 kunnen vinden. Uit de toen gepubliceerde artikelen kwamen echter - uiteraard - de humanistische aspecten van de verschillende politieke richtingen vrijwel niet naar voren. Het leek de huidige redactie daarom goed in het laatste nummer van ons blad vóór de verkiezingen enkele HJG'ers aan het woord te laten over de vraag, waarom zij als humanist voor een bepaalde politieke richting hebben gekozen. In de volgende drie artikelen zullen daarom HJG'ers schrijven, waarom zij de voorkeur geven aan resp. de VVD, de PvdA en het "niet-stemmen". Ook een HJG'er die lid is van de Socialistische Unie, werd om een artikel verzocht. Nu het bestuur van deze partij echter na een bespreking met het bestuur van de CPN had besloten niet aan de verkiezingen deel te nemen, wilde deze HJG'er het artikel liever niet schrijven. Het zal vanzelf spreken, dat de inhoud der volgende drie artikelen geheel voor verantwoording komt van de schrijvers daarvan.

Voor de lezers die meer willen weten over de niet-confessionele partijen verwijzen wij naar de op pag. 10 van het februarinummer opgenomen literatuurlijst.

PROGRESSIVITEIT VEREIST LIBERALISME

.). .

De nieuwe redactie van de Libertijn ben ik dankbaar voor haar uitnodiging om iets ten gunste van de VVD te schrijven. Deze "underdog" van de Nederlandse politiek verdient ongetwijfeld onze belangstelling en zo mogelijk onze steun.

Na mijn eerste kennismaking met de politiek in de kring der socialistische jongeren kwam ik in contact met HV en HJG. Sindsdien ben ik gegroeid naar het liberalisme, en heb dit vanuit het humanisme leren kennen en leren waarderen. Het humanisme vormt het geestelijk raakvlak tussen deze, in maatschappelijk opzicht lijnrecht tegenover elkaar staande stromingen.

De typering ligt voor de hand en sluit aan bij het HV-beginselsprogram: Vrijheid en Gerechtigheid, met de klemtoon op en. In de politiek is echter de keuze: Vrijheid of Gerechtigheid. De VVD werpt zich op als kampioen voor de eerste, de PvdA voor de laatste. Bij de VVD komt de gerechtigheid op de tweede plaats, maar bij de PvdA bungelt de vrijheid ergens onderaan op het verlanglijstje, en dan nog als "vrijheid in gebondenheid"!

Wat betekenen deze begrippen in de politiek?

Vrijheid betekent in het liberalisme de volledige geestelijke, zowel als maatschappelijke ontplooiing van de mens, en is, zoals in de praktijk ook blijkt, de voorname voorwaarde tot die ontplooiing. Men is vrijer in zijn denken als men niet behoeft uit te gaan van het dogma "De arbeider heeft het slecht", de mens werkt harder en met meer plezier wanneer hij zijn taak zelf kan kiezen en wanneer de beloning afhankelijk is van zijn inspanning. Deze drang naar vrijheid en deze materiële prikkel hebben het kapitalisme groot en sterk gemaakt, waardoor het in staat bleek, crises en wereldoorlogen te overleven en een verveelvoudigde wereldbevolking te voeden en zelfs op een hoger welvaartsniveau te brengen. In een samenleving waarin men de ondernemersgeest aan banden legt, de grote betekenis van het particulier initiatief miskent, verdrijft men de dynamiek uit het leven. Vooruitgang, progressiviteit worden dan de nek omgedraaid.

Gerechtigheid is voor het socialisme het "Cassastuk". De ontevreden met hun aards bestaan verenigden zich en

eisten een hogere persoonlijke welvaart, en wensten gevrijwaard te worden van terugslagen, die in de vrije economie (als in elk systeem!) voorkomen. Wanneer een grote groep meer eist van de nationale koek zonder allereerst deze koek groter te maken door verhoging van de arbeidsproduktiviteit, gaat dat ten koste van de andere deelgerechtigden. Hiertoe zijn vele methoden in praktijk gebracht, die de maatschappelijke vrijheid aan banden trachtten te leggen: door een regime van belasting- en sociale wetten, vergunningstelsels, P.B.O. en nationalisatie van produktiemiddelen.

Door dit bewust nivelleringsproces, door de gepropagande verzorging "Van de wieg tot het graf" doodt men het initiatief. Extra inspanning wordt normaliter alleen ge-presteerd tegen hogere beloning. Wanneer deze wegvalt, en men gaat werken en leven in een veramtelijke sleur, en dus de kip slacht, die de gouden eieren legt (nl. het kapitalisme zelf), dan is elke vooruitgang taboe. Men consumeert dan de middelen, die in de toekomst produktief aangewend hadden moeten worden om een hogere of zelfs maar gelijke welvaart te garanderen voor de stijgende bevolking.

Socialisme tast de dynamiek, en daardoor de vooruitgang van de maatschappij aan. Dat daarenboven het socialisme zich compromitteert door het toestaan aan de christelijke coalitiepartijen van concessies op het gebied der geestelijke vrijheid (zie de houding van de PvdA bij Zondagswet en Crematicwet) is een extra bewijs ervoor, dat de humanistische overtuiging bij de PvdA niet in veilige handen is.

De VVD heeft aangetoond, dat de geestelijke vrijheid bij haar wel de noodzakelijke verdediging verkrijgt tegen aanvallen, ingegeven door vermeende christelijke moraal, terwijl anderzijds de liberalen t.a.v. de sociale opvattingen van deze tijd getoond hebben, dat zij over voldoende aanpassingsvermogen beschikken, zonder in excessen als van socialistische zijde wel vernomen wordt, te vervallen.

Daarom bepleit ik een hoognodige versterking van het liberale geluid in

ons Parlement.

Stemmen op de Socialistische Unie is een zinloze daad. De kadaverdiscipline onder de socialisten maakt het parlementair bestaan van andere socialistische groeperingen onmogelijk. En wat zou het bij een eventueel succes meer op kunnen leveren dan een versnippering van krachten?

Niet stemmen, d.w.z. door de opkomstplicht een blanco stem uitbrengen, betekent begunstiging in vrijwel gelijke mate van de twee grootste partijen (KVP en PvdA), dit door de werking van de kiesdeler. Ook dit heeft dus een averechts effect voor diegenen, die hun misnoegen over de politieke verhoudingen zouden willen uiten. De blanco stem past alleen diegene, die volstrekt orverschillig is tegenover de vraag: "Socialistisch of Katholiek bewind?" Zolang er naast deze twee nog andere politieke partijen bestaan in Nederland, gaat de boeted "of men nu door de hond of door de kat gebeten wordt" niet op!

Men zal dienen te erkennen, dat wat men ook zal doen in het stembureau, dit een uitwerking heeft. Ontdaan van alle propaganda zal men er dus goed aan doen rekening te houden met de stembustechniek en zodanig te stemmen, dat de minst aantrekkelijke stromingen het meeste aan banden gelegd worden.

Slotopmerking

Ook het HV, teveel gedomineerd door socialistische politici, dient te waken tegen een verstoring van het evenwicht tussen vrijheid en gerechtigheid. Het getroost zich immers wel grote offers voor allerlei sociale taken, die de financiële draagkracht verre te boven gaan, maar heeft in de laatste jaren een duidelijke laksheid gedemonstreerd wanneer het ging om te protesteren tegen aantasting van de geestelijke vrijheid.

Ik eindig met een variatie op een bekend gezegde:

"Verbeter de politiek, maar begin in eigen huis"

WILLIAM HARTMAN

DREES IS UW VERTROUWEN WAARD

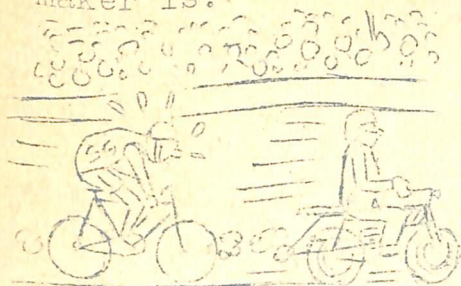
•••

Wie bij tijd en wijle mijn kritiek op "de partij" pleegt te horen of te lezen, is misschien verbaasd over de conclusie van dit artikel, want al is het misschien psychologisch onjuist de spanning te breken door de pointe voorop te stellen, ik wil de lezer niet in het ongewisse laten over het feit, dat er voor mij bij de komende verkiezingen geen keus is en dat mijn stem naar de Partij van de Arbeid zal gaan. Het is bepaald niet zo dat deze noodzaak voor alle humanisten bestaat, laat staan dat deze partij de alleen-zaligmakende zou zijn -mijn kritiek alleen al bewijst het tegendeel-, maar ik meen wel dat wij in een democratisch staatsbestel verplicht zijn te werken aan de verbetering van de partij die ons het naaste staat, aan de verbetering -voor mij- van de Partij van de Arbeid, die tenslotte ook niet meer is dan de som van de wil van haar leden.

De humanist heeft krachtens zijn overtuiging gebroken met alles wat "passé" is en tracht in het moderne humanisme een nieuw houvast te vinden in een wereld die er bepaald niet al te menswaardig uit ziet. Wij jongeren doen veel meer dan de ouderen voor wie ook de politieke idealen al min of meer axioma's zijn geworden, vanuit de achtergrond van dit moderne humanisme een politieke keuze, en dus geldt voor ons niet het argument dat voor zo vele oud-SDAP'ers wel opgaat, dat, nu het socialisme zijn semi-religieuze aspiraties heeft laten varen, het humanisme als levenshouding en -vulling daarvoor een remplaçant is. Integendeel kiezen vele jonge humanisten vanuit hun nieuw verworven levensovertuiging voor het democratisch socialisme, omdat zij daarin voor een groot deel dezelfde idealen van vrijheid en verdraagzaamheid belichaamd zien, die zij in het humanisme als zulke belangrijke waarden hebben leren kennen. Vrijheid, jawel, want al zijn er andere partijen die deze zelfde waarde in hun vaandel hebben geschreven, ik meen dat vrijheid niet beperkt kan worden tot een kleine groep terwijl het voor de "massa" een theoretisch ideaal blijft. Vrijheid impliceert gerechtigheid, die een ieder de mogelijkheid

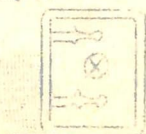
tot vrijheid biedt. Al volgen andere partijen schoorvoetend, het kan toch moeilijk worden bestreden, dat op het stuk van de gerechtigheid het socialisme de gangmaker is.

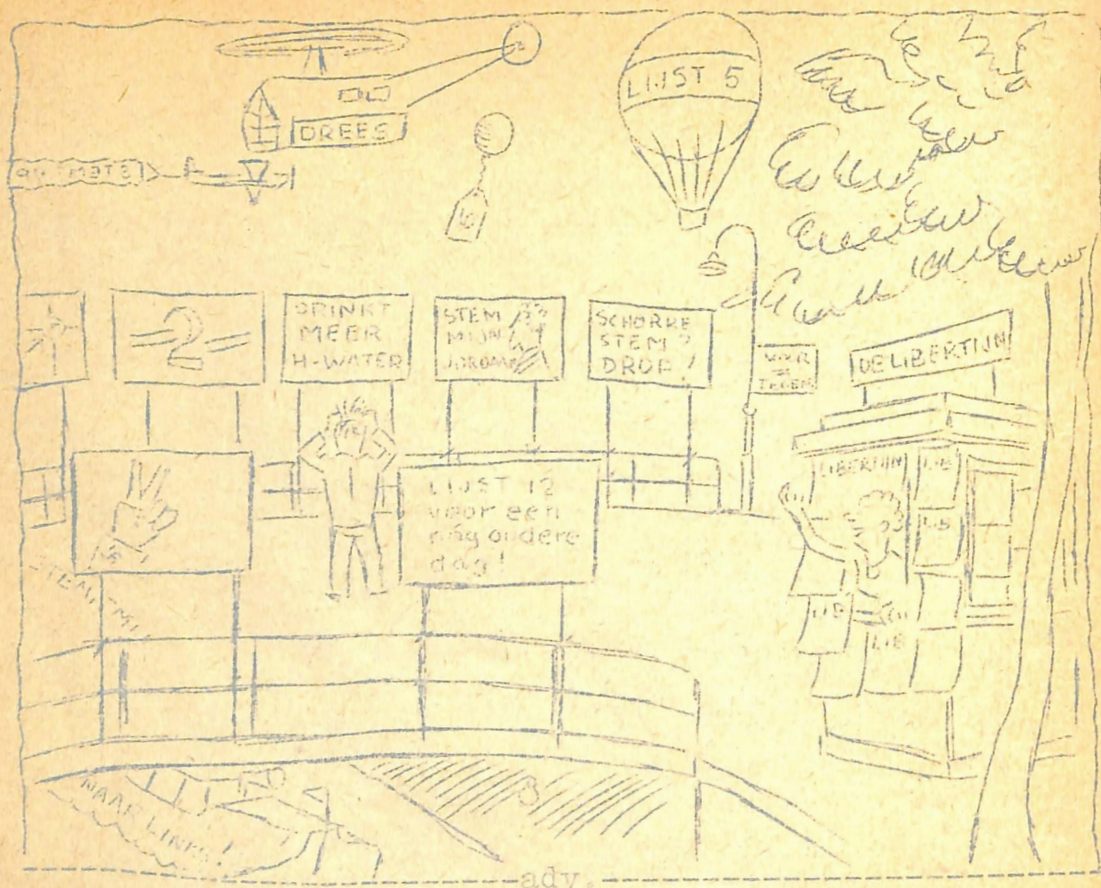
De Partij van de Arbeid is voorstandster van een zo groot mogelijke vrijheid, maar dan ook voor iedereen. Dat leidt weer tot een grote mate van verdraagzaamheid, want een grote persoonlijke vrijheid eist eerbied voor elkander en voor elkaars overtuiging. In de Partij van de Arbeid is een goed stuk vernieuwing van het Nederlandse politieke

leven belichaamd en het is misschien goed er nog eens op te wijzen, dat zij de enige partij is die een wezenlijke vernieuwing heeft aangedurfd. De veelbesproken, veel bekritiseerde maar in onze kringen meen ik toch wel meer nog gewaardeerde, idee van de doorbraak acht ik een groot goed. Voor het eerst is na de oorlog in de Partij van de Arbeid metterdaad bewezen, dat tussen mensen van verschillende levensovertuiging politieke samenwerking zeer wel mogelijk is en daarmee is het doodvonnis over de confessionele partijen uitgesproken, die stoelen op beginselen die niet meer van deze tijd zijn: een gedachte die naar ik meen alle humanisten - die immers nooit een soort humanistische partij willen - wel zal aanspreken.

Het bestek van dit artikeltje is te kort om alle punten van een politieke keuze te bespreken en ik meen op deze plaats ook geen partijpolitieke propaganda te moeten voeren. Op grond daarvan heb ik mij bij voorbeeld niet op economisch gebied begeven of op dat van de defensiepolitiek, omdat daar niet alleen door humanisten maar ook binnen de politieke partijen zo verschillend over gedacht wordt. Ik hoop echter duidelijk te hebben aangegeven dat naar mijn overtuiging de humanistische waarden niet uitsluitend maar wel bij uitstek veilig zijn bij Neerlands grootste partij, de Partij van de Arbeid.

RON. DE LA RIE

stichting
"DE ARK"

HUMANISTISCH VAKANTIE- EN CONFERENTIE-
CENTRUM, BELVEDERELAAN 14, NUNSPEET.
TELEFOON K 3412-2404

Vele H.J.G.'ers zijn nog nooit in "DE ARK" geweest, sommigen weten van het bestaan van een eigen vakantie- en conferentieoord niet eens af!

Toch zijn zij minstens even welkom als welke gast dan ook, in de vakantie, met Paas-, Pinkster-, Kerstkampen of H.J.G. weekends, individueel en groepsgewijs.

DE ARK LIGT MIDDEN IN DE BOSSEN EN IS
GEMAKKELIJK BEREIKBAAR:

dat de H.J.G. van dit huis profiteert !

EEN "NIET" IN DE BUS !

. . .

In de dynamische Verenigde Staten stemt 80% van de kiezers op de partij.... van hun vader. Hoe hoog zou dit percentage in ons lauwe landje wel zijn? Met de mededeling dat mijn vader nooit gestemd heeft zou ik dus mijn eigen niet-stemmen wel niet rechtvaardigen maar toch verklaren, ware het niet dat ik hier schrijf voor een zo bij uitstek kritisch en rekenschap vragend publiek als de lezersschare van de Libertijn.

Het zijn er heel wat in de HJG, die niet goed weg weten met hun stemrecht. De politiek van geen enkele partij kan de toets van hun humanistische kritiek doorstaan en hun werkelijke goedkeuring wegdragen. Stemmen zij uiteindelijk toch op, laten wij zeggen partij A, dan doen zij dit veelal om te voorkomen dat de partijen B, C enz. waar zij nog grotere bezwaren tegen hebben, sterker zullen worden t.o.v. het kleinste kwaad, dat partij A heet. Hun keuze wordt dus hoofdzakelijk door negatieve beweegredenen bepaald. In het geheel niet stemmen vinden zij echter al te negatief. Ik kan daar heel goed inkomen. Als daad -of beter niet-daad- op zichzelf is het dit ook. Voor mij staat niet-stemmen echter niet op zichzelf, maar vloeit voort uit mijn politieke opvattingen in het algemeen. En die doen mij het gehele democratisch-parlementaire regime, waaronder wij leven als "onvoldoende" afwijzen.

Als humanisten kunnen wij het er over eens worden dat de democratie te verkiezen is boven elke vorm van dictatuur. Hiernaast zullen wij het allen als een feit willen onderschrijven dat ons politiek systeem (en speciaal de resultaten van onze democratie) en onze samenleving nog vaak tekort schieten naar de maatstaven die wij als humanisten aanleggen.

De vraag, waarop humanisten geen gelijkluidend antwoord zullen geven, is nu: is dit tekort schieten fundamenteel of incidenteel? Humanisten die hierop antwoorden incidenteel nemen de tekortkomingen van onze samenleving niet minder ernstig op, maar zij menen dat deze kunnen verdwijnen, althans verminderen, binnen het raam van onze democratie; door hervormingen dus. Ook de democra-

tische politieke partijen -die hun programma's in het kader van ons politieke bestel hopen te verwezenlijken- redeneren zo. En dat is de reden waarom ik voor geen van deze partijen wens te kiezen en niet-stem '). Mijn antwoord op de hierboven opgeworpen vraag is namelijk: fundamenteel. Ik zal dit hier voornamelijk toelichten met het oog op de kwestie stemmen ja of neen.

Democratisch is niet zoals wel beweerd wordt zelfbestuur of regeren met instemming van de geregeerden. Integendeel, "de bedoeling van regeren is de mensen te dwingen te doen wat zij vrijwillig niet zouden doen, dus dwang door sommigen op anderen" (E.H. Carr). Het onderscheid tussen democratie en andere regeringsvorm is dat

1e de dwang nauwgezet gereguleerd en gecontroleerd wordt, niet willekeurig uitgeoefend wordt en enigszins beperkt is

2e de "anderen", de "sommigen" direct of indirect kiezen.

Ook de democratie acht dus de regering en daarmee dwang (want op regeringsbesluiten staan immers sancties) "noodzakelijk in het algemeen belang, juist omdat de mensen niet zich zelf willen regeren" (E.H. Carr). Bij deze laatste zinsnede mogen wij als humanisten met ons ideaal van "de zelfstandige mens" wel even stilstaan.

Elke groep en samenleving heeft regels en regelingen van nature. De kwestie is hoe komen deze tot stand. Het humanisme acht de mensen zelf in staat deze regelingen te treffen en te beoordelen. In onze democratie worden de regels niet door de mensen zelf getroffen maar hun, zoals gezegd, door de overheid opgelegd. Anderzijds wordt wel van de mensen verlangd dat zij een zelfstandig oordeel geven over die regels (door te stemmen oordeelt men over de regelaars). Hier wringt mijns inziens de schoen. Ik zie er een tegenstrijdigheid in om van mensen die "niet zich zelf willen regeren" te veronderstellen dat zij in staat zijn een verantwoord oordeel te geven over hun regeerders. Ik geloof in de eerste

*) Indien de democratie bedreigt wordt door een dictatoriale partij dan zou ik misschien wel op een democratische partij stemmen. Dat is dan echter een kwestie van opportuniteit en niet van beginselen.

plaats dat het voor het maken van een verantwoorde keuze noodzakelijk is dat de mensen zelf in de besluitvorming betrokken worden. Dat vereist een politieke organisatie van onder op in plaats van boven af. Ten tweede - en hierin schuilt mijn grootste bezwaar - is het stemmen voor velen een gemakkelijk middel om zich van hun verantwoordelijkheid af te maken. Zij geven hun vertrouwen aan b.v. Oud, Drees of Gerbrandy en laten het voor de rest ook maar aan deze heren over. Zelfs in de HJG hoort men dit verdedigen met het argument, dat alleen de politici de problemen kunnen en moeten beoordelen!

Het zal ook duidelijk zijn, dat ik er geen heil van verwacht om met een nieuw partijtje aan de verkiezingen te gaan deelnemen. De bezwaren, dat de mensen niet voldoende bij de besluitvorming betrokken zijn en hun verantwoordelijkheid van zich afwentelen blijven dan immers bestaan. Ik zal een nieuwe organisatie van het politieke leven, een nieuw politiek stelsel moeten propaganderen. En hier komt mijn grootste zwakte, waardoor ik het ook erg moeilijk vind om mijn niet-stemmen te verdedigen en waarom ik er weinig voor voel het "uit te dragen": Een dergelijk politiek stelsel heb ik niet aan te bieden.

Bewegingen als het anarchisme en het syndicalisme hadden zeer zeker concrete denkbeelden over een organisatie van onder op; zij zijn er echter niet in geslaagd hun idealen werkelijkheid te maken. Het enige waartoe ik mij nu ook bepaal is hun opvattingen (en die van anderen) rustig te bestuderen. Dit jaar zou ik voor het eerst kunnen stemmen, ik heb dus nog wel even de tijd.

RUDOLF DE JONG

PINKSTERKAMP

Ook het HJG-pinksterkamp 1956 is voor de honderd bezoekers weer een meesterlijk kamp geweest. Helaas ontbreekt ons de ruimte om uitvoerig te beschrijven hoe goed het cabaret dit jaar weer was, hoe mooi het weer, hoe lek de zeilboten en hoe boeiend de inleidingen. Onvermeld mag echter niet blijven de uitstekende organisatie van dit eiland-kamp door de hun nachtrust opofferende Hilversumse

HJG'ers. Petje af voor deze lieden!

De Kampkwestie

De redactie vertelt verder.....

De HJG staat op het ogenblik voor een belangrijke besluit. Tijdens de buitengewone algemene vergadering op 3 juni a.s zal moeten worden beslist, of de HJG al dan niet het door het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond aan haar voorgelegde "alternatieve voorstel" inzake de kampregeling (zie de Libertijn, mei 1956, blz. 17) zal aanvaarden. Wanneer de HJG dit niet doet, zal zij ten aanzien van de kampen een aanwijzing krijgen en bij het congres van het Verbond daartegen in beroep moeten gaan. Deze procedure wordt door de grootst mogelijke meerderheid van het hoofdbestuur van de HJG aanbevolen.

Het grootste bezwaar van het Verbond gaat tegen lid d van de kampregeling, dat inhoudt dat degenen die tijdens het kamp tot de conclusie komen samen de nacht te willen doorbrengen, daartoe in de gelegenheid kunnen worden gesteld, indien dat organisatorisch mogelijk is. Wanneer het hoofdbestuur van de HJG de bezwaren van het Verbond afwijst, betekent dit niet, dat het de huidige redactie van punt d bijzonder gelukkig vindt. Deze kan namelijk reden tot misverstand geven. Men kan er uit lezen, dat de gegeven mogelijkheid ook voor minderjarigen geldt. Dit is overigens nooit de bedoeling van de voorstanders van punt d geweest.

In deze redactionele tekortkoming ligt echter het verschil tussen het Verbond en de HJG niet. Het hoofdbestuur van de HJG zal door middel van resoluties een uitspraak van de algemene vergadering over het principiële verschilpunt vragen. Daarna kan de uiteindelijke redactie eventueel aan een daarvoor in te stellen commissie worden overgelaten.

Gezien de belangrijkheid van deze kwestie hebben wij ter informatie van onze lezers gemeend enkele beschouwingen van voor- en tegenstanders van het Verbondsvoorstel in dit nummer te moeten opnemen. Daaraan is toegevoegd een bijdrage van een "outsider".

REDACTIE

U I T T R E K S E L

uit de brief van het HUMANISTISCH VERBOND
aan het Hoofdbestuur HJG betr.

DE KAMPREGELING

"Inmiddels is uit het onderhoud met Uw hoofdbestuur op 14 april j.l. ons nader gebleken, dat wij uit de formulering van punt d van de regeling een andere strekking gelezen hebben, dan de bedoeling van althans sommigen ter alg. verg. van de H.J.G. geweest is, omdat in de eerste plaats ook voor punt d bedoeld was, dat dit uitsluitend meerderjarigen zou betreffen, en in de tweede plaats, dat punt d volgens hem uitsluitend van toepassing zou zijn voor diegenen, die tijdens het kamp tot een huwelijk zouden besluiten.

Hoewel deze door een enkel van U bij de bespreking op 14 april aangegeven bedoeling van punt d ongetwijfeld een heel ander beeld geeft dan de formulering van dit punt, heeft het Hoofdbestuur van het H.V. toch nog overwegende bezwaren tegen deze bedoeling van punt d. Het meent namelijk, dat het besluit tot een blijvende levensgemeenschap als het huwelijk van een zo grote betekenis voor beide partners is, dat de duur van een kamp onvoldoende is om zulk een besluit ten volle te doen rijpen; daarenboven dat de romantische sfeer van een kamp in versterkte mate de kans geeft op onvoldoende doordachte beslissingen in dit opzicht, die later voor één van de partners of voor beiden tot grote psychische en andere moeilijkheden kunnen leiden, tenslotte dat voor het ongetwijfeld uiterst zeldzame geval dat in een kamp een werkelijk verantwoord besluit van twee mensen om een huwelijk aan te gaan tot stand zou komen, de realisering van dat huwelijk toch niet zo dringend kan zijn, dat hiervoor een kampregeling zou moeten worden aanvaard, die in andere gevallen aanleiding zou kunnen geven tot allerlei gevaren van psychische druk voor anderen.

Ik wil niet nalaten als de mening van het Hoofdbestuur van het H.V. weer te geven, dat het de hierbedoelde gevaren zeer reëel acht. Het meent, dat de A.V. van de H.J.G. de mogelijke

geestelijke gevolgen van onjuiste en ontijdige beslissingen op dit punt ten zeerste onderschat heeft. Hetzelfde geldt ook voor de betekenis, die de aangenomen regeling heeft voor de sfeer van het kamp, met name t.o.v. andere en speciaal jongere kampdeelnemers. Met persoonlijke vrijheid heeft deze kwestie naar het Hoofdbestuur van het H.V. meent geheel niets van doen, aangezien het hier gaat om regelen voor een kampgemeenschap, waarin men vrijwillig bijeenkomt ter wille van het gemeenschapsleven en de kampactiviteiten.

Wat ieder buiten die kampgemeenschap voor zich meent te moeten beslissen is een vraag apart. Overigens moet de gedachte, dat punt d, zoals het geformuleerd was, uiting zou geven aan de humanistische opvatting op dit punt - naar de opvatting van het Hoofdbestuur van het H.V. - stellig en principieel afgewezen worden. Het lijkt veeleer een miskennis van de betekenis van erotiek en huwelijk in een humanistische levensvisie, waarin een respectvolle benadering van de ander en van het leven een wezenlijk element moet vormen, zonder dat dit tot bekrompenheid of krampachtigheid hoeft te leiden. Een en ander wordt dan ook door het Hoofdbestuur van het H.V. van dusdanig belang geacht, dat het zich - mocht onverhoopt de extra-algemene vergadering van de H.J.G. niet tot stand komen of niet besluiten tot wijziging van de kampregeling in de hiervóór aangegeven zin - het zich genoodzaakt zou zien te besluiten om op grond van punt 4 van artikel 16 van het Huishoudelijk Reglement van het H.V. aan de H.J.G. aanwijzingen te geven terzake van de organisatie van de kampen van de H.J.G.."

OPEN BRIEF

aan het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond

-o-

Dames en Heren,

U wenst een speciale Algemene Vergadering van de HJG omdat U het met de op onze laatste AV genomen besluiten over de organisatie van onze kampen in het buitenland niet eens bent. U wenst dat wij op onze besluiten terugkomen. Nu, het is zeker mogelijk om genomen besluiten opnieuw onder de loep te nemen, indien er althans nieuwe argu-

menten tegen deze besluiten aangevoerd worden. Uw argumenten zijn dit overigens niet, wat U helaas niet volledig kunt beoordelen omdat U bij de besprekingen over de kampen afwezig was. (In de vorige Libertijn werd er al op gewezen, dat U met Uw bezwaren wel wat laat komt, maar dat is de hoofdzaak niet). Maar goed, wij zijn zeker bereid om U aan te horen, de bezwaren tegen onze kampregeling (allicht brengt U ze helderder naar voren dan op de vorige AV mogelijk was) nogeens te overwegen; U bent voor ons tenslotte niet de eerste de beste. Doch ook Uw argumenten zijn het belangrijkste niet.

*over de notulen
nog niet
vastgesteld!*

De hoofdzaak is dat U niet vraagt of wilt overreden, maar dreigt en eist. Want als wij niet aan Uw wensen voldoen wilt U met aanwijzingen gaan werken. Dit met een beroep op het huishoudelijk reglement waarin staat dat Uw organisatorische aanwijzingen bindend zijn. Maar het gaat om een principiële zaak: wij hebben onze principiële opvattingen over het samenzijn in een humanistisch kamp neergelegd in een besluit over de organisatie van zo'n kamp. De hoofdzaak is dat niet wij als HJG, maar U als hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond uit wilt maken hoe het karakter van onze HJG-kampen zal zijn.

Daarmede degradeert U de HJG van een zelfstandige tot een geleide jongerenorganisatie. Indertijd hebben wij met overweldigende meerderheid besloten om binnen het Verbond te blijven als HJG. De enkelingen die hiertegen waren vreesden dat wij onze zelfstandigheid er door konden verliezen. De meerderheid betoogde echter dat hiervoor geen gevaar bestond, juist omdat U humanisten bent en wij in een Humanistisch Verbond zitten. Uw Verbond wil immers geen kerk zijn, geen dogmatische moraal opleggen, haar leden zelf laten denken en tegenover het eigen geweten rekenschap af laten leggen voor denken en doen? Valt dit te rijmen met het dreigen met een aanwijzing? Valt dit te rijmen met het gebrek aan vertrouwen in de verantwoordelijkheid van onze kampdeelnemers, dat

uit Uw brief spreekt?

"De mens mag niet, wil hij waarlijk mens zijn, in sleur voortleven, slaafs de conventies volgen, hij mag niet gedachteloos, zonder toetsing, zijn moraal overnemen van voorvaderen, ouders, leraars of priesters. Hij moet zich rekenschap kunnen geven van zijn handelen, zelf met zijn rede uitmaken, wat goed is of kwaad, wat rechtvaardig en onrechtvaardig en zich gedragen naar die aldus gewonnen overtuiging, zonder hoop op loon of vrees voor straf."

Dit schreef D. Loenen in "Wordend Humanisme". Als ik Uw brief hiernaast leg dan kan ik slechts spreken van "verwordend humanisme". Uit Uw brief blijkt dat U het niet aandurft de deelnemers van onze kampen zelf met hun rede uit te laten maken, wat goed is of kwaad. In het genoemde boekje schreef Uw voorzitter nog:

"En niet zonder zin is het dat de humanist Rabelais zijn ideaal van een samenleving verbeeldt in de abdij van Thélème, waarvan de orderegel slechts één voorschrift bevat: Doe wat U aanstaat, omdat vrije lieden, welgeschapen en goed onderlegd en in fatsoenlijk gezelschap verkerend, van nature een instinct en een drang in zich hebben, die hen er steeds toe aanzet om het goed te doen en zich van het kwaad af te wenden."

Maar U vreest voor "psychische en andere" moeilijkheden als wij een kamp inrichten volgens die orderegel.

U bent bang, als wij de consequenties die wij uit het humanisme trekken in onze kamporganisatie tot uiting brengen.

Onze beginselverklaring eindigt echter met de woorden:

"Het humanisme vraagt om beleving en verwezenlijking van zijn beginselen in de praktijk van het leven."

RUDOLF DE JONG

KAMPEONIE in D GROOT

Het alternatieve kampvoorstel, een voorstel dat het hoofdbestuur van het Verbond voor hem aanvaardbaar acht, al is de formulering de zijne niet, is praktisch gelijkkluidend aan de regeling die het vorige hoofdbestuur van de HJG op de algemene vergadering van 10 en 11 maart j.l. ter tafel bracht. Zoals bekend, werd deze regeling geamendeerd met een punt d aanvaard. (Zie de Libertijn van mei 1956).

De discussie op de aanstaande buitengewone algemene vergadering zal dus uitsluitend kunnen gaan over het punt d, eventueel in een gewijzigde vorm.

- 0 -

Dit punt d is niet zomaar een luguber bedenksel van onverantwoordelijke, onvolwassen lieden. Neen, het is een protest tegen de irrealiteit van een regeling als a, b en c. Met a, b en c spreekt men o.a. slechts uit, dat mensen die een "verhouding" hebben, wat in de "normale" maatschappij als onzedelijk wordt beschouwd, in een humanistische sfeer als volwaardig worden erkend. Op zichzelf is dit dus een verheugend verschijnsel in een van schijnheiligheid druipende wereld.

Toch gaf dit voorstel aanleiding tot een protest, dat resulteerde in het punt d. Wat gebrekkig, misschien zelfs tegenstrijdig, over de formulering valt echter te praten, de achtergrond moet worden onderzocht.

De a-, b-, c-regeling is in de eerste plaats als regeling onuitvoerbaar omdat zij controle en sancties vereist. In de tweede plaats schiet zij ook als uitspraak tekort. Punt d tracht nu dit tekort op te heffen. Het geheel vormt een basis om een duidelijke uitspraak te formuleren, een uitspraak die een uiting is van begrip voor de niet in een regeling samen te vatten wijziging van de seksuele moraal.

Dit komt duidelijk tot uiting in de naoorlogse literatuur. Dikwijls hard analyserend, doch niet ongegrond. Men kan deze literatuur niet met decadent, pervers en dergelijke fraaie woorden afdoen. Integendeel, de literatuur, de kunst in het algemeen, geeft weer wat er onder de mensen leeft. De kunstenaar weet het alleen te uiten, vorm te geven. Door oogkleppen op te zetten en

deze tendens te negeren bereikt men niets. Het is zelfs in strijd met het humanistische denken, dat toch open behoort te staan voor tijdsvraagstukken. Van een humanist verwacht men niet, dat hij de voor hem geldende opvattingen zonder zich van de betrekkelijkheid ervan bewust te zijn, overdraagt aan een jongere generatie. Een humanist moet toch het eigen oordelen van jongeren stimuleren en waarderen. Dit geldt eveneens voor de seksuele problematiek. Die betrekkelijkheid wil ik met een citaat illustreren.

Tot op het einde der Middeleeuwen heeft de strijd geduurd tussen de moraal voortvloeiend uit Germaanse bron en de opkomende christelijke. Prof. Komein zegt in zijn werk "De lage landen bij de zee":

"In werkelijkheid hebben wij ook hier te maken met deze strijd tussen twee middeleeuwse werelden... De Germaanse wereld, als alle maatschappijen, die in klein groepsverband levende een openbaarheid van het sexuele, waartegen het christendom dat in een veel individualistischer maatschappij ontstaan was, zich verzette omdat het die openbaarheid van het geslachtsleven als onzedelijk voelde. De heimelijkheid van het geslachtelijke is van bovenaf opgelegd door een in wezen vreemde cultuur."

(onderstreping C.L.)

en verder:

"...dat de heimelijkheid pas gemeen-goed werd na de Middeleeuwen, toen ook in de W-Europese maatschappij het kleine groepsverband verbroken was."

Het motief dat in deze citaten gesteld is, kan eveneens voor deze tijd worden uitgewerkt. In dit artikel wil ik slechts volstaan met het aan te geven.

In punt d wordt het recht erkend dat een man en een vrouw, die elkaar (in een HJG-kamp) ontmoeten en dit wensen bij elkaar slapen.

De tegenargumenten, zie Verbondsbrief, zijn b.v. psychische en andere (?) gevolgen; overhaaste beslissing in romantische sfeer, dus niet gefundeerd en dan wat men buiten de kampsfeer doet is een probleem apart.

(In mijn huis doet men "zoiets" niet zei de hospita en zei het meisje b.b.h.h. de huur op)

Het "zoiets" veronderstelt hetzelfde als de argumenten tegen punt d, nl. een man en een vrouw onzichtbaar voor de wereld bij elkaar betekent geslachtsgemeenschap. Het al dan niet plegen van geslachtsgemeenschap is echter iets wat deze twee mensen alleen aangaat, het valt onder hun persoonlijke verantwoordelijkheid en het is hun persoonlijke vrijheid. Dit dient men in een humanistische sfeer te respecteren, ondanks het feit, dat het in onze onhumanistische maatschappij niet gerespecteerd wordt. Voor

seksuele omgang kan men nu eenmaal niet de maatstaven opheffen die men aanlegt voor welke andere tussenmenselijke relatie dan ook.

Psychische gevolgen voor zo'n op korte termijn genomen beslissing lijkt een indrukwekkend argument. Het is mogelijk dat de termijn korter is dan die welke uit het alternatief voortvloeit. Overigens wil ik opmerken dat de woningnood, die een klein aandeel heeft in het wijzigingsproces, veel ernstiger psychische gevolgen, en bovendien van venijniger aard, heeft.

Het eeuwenlang bijbrengen van het zondige van het seksuele werkt men niet direct weg. Bovendien is o.a. de invloed van de "maagdcultus" nog latent, soms zelf openlijk aanwezig. Hieronder versta ik de dubbele moraal dat iedere man een vrouw tot het uiterste kan verleiden doch voor zijn huwelijk aan de vrouw de eis van maagd-zijn stelt.

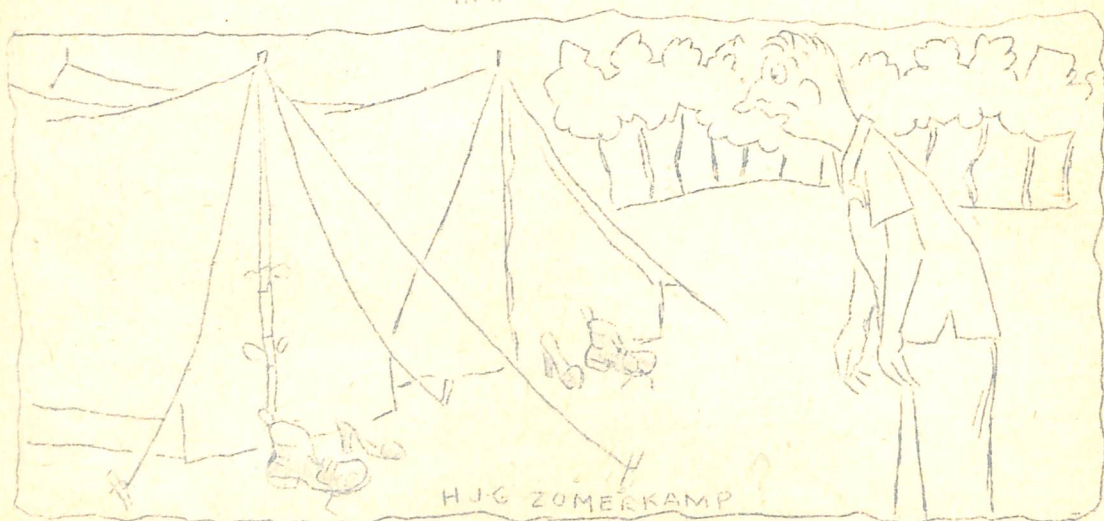
De seksuele opvoeding laat dikwijls nog schrikbarend te wensen over. Veelal zijn de ouders nog van een generatie die over dergelijke dingen niet sprak, of zo men er al over spreekt, dan is het in een vorm die niet aansluit bij de sfeer waarin de jongeren van nu leven. Misschien spreekt men daarom in HJG-kringen, en bij andere jongeren er zoveel over. Deze gesprekken verdiepen de inhoud van de zich wijzigende moraalcode. In humanistische kring gaan we dan uit van begrippen waarmee we op papier HET HUMANISME trachten te bepalen, b.v. persoonlijke verantwoordelijkheid en vrijheid. Deze woorden trachten we inhoud te geven in onze maatschappij, voor

de maatschappij van de toekomst. Deze woorden behoeven we niet, als bij bier en wasmiddel, van de daken te "neonnen". Integendeel, door onze persoonlijke houding, door het toetsen van de vraagstukken van onze tijd aan de humanistische beginselen, behoren we deze begrippen inhoud te geven en te voorkomen dat ze loze slagzinnen worden.

Bij de openheid in het gesprek kennen wij geen onderscheid tussen meer- en minderjarigen (HJG 18-30 jaar). Dit vraagstuk wil ik hier niet uitwerken daar het zeker uitgebreid op de AV behandeld zal worden. Tot slot nog dit:

In een HJG-kampweek vormt zich een kleine gemeenschap, een kleine maatschappij. In zo'n groep is het mogelijk in korte tijd de harmonie tussen individu en gemeenschap te benaderen. De harmonie die in de grote maatschappelijke orde altijd een probleem was en is. Reglementen kunnen hierbij niet behulpzaam zijn. Eerder hebben die een averechts resultaat. De angst (!!) dat er mensen komen die denken omdat het daar mag gaan we daar naar toe, lijkt mij irreëel, omdat men alleen van deze mentaliteit uitgaande niet naar een humanistisch kamp behoeft te gaan. Want het kamp is klein en de wereld is groot.

 KEES LUYENDIJK

Binnenland

Een scherp-kritisch stukje over de 3-landen kwestie, die HJG'ers met kamp-aspiraties nu al zo lang bezig houdt? Acht - is 't eigenlijk zo erg dan? "Libertijn" is toch meer dan een naam; mogen we dat niet tonen in onze da-
den en vakantie-folder?

We kennen zo goed de woorden waardoor alle prikkeldraad-
versperringen spoor-slags en beschaamd verdwijnen. We
schermen er zo vaardig mee: zelfverwerkelijking en per-
soonlijke verantwoordelijkheid heten ze b.v., en als ze
vallen, doorsnijden ze automatisch alle hindernissen die
anders op onze vrije wegen zouden staan, en die ons zou-
den uitdagen tot een sprong, een concrete beslissing,
steeds opnieuw. Wat een gemak dat wij die begrippen nu
eenmaal kennen! Een ding vraag ik me echter af: wat te
doen met gloednieuwe leden (en het zullen er velen zijn)
die zich vlak voor het kamp komen aanmelden? Wat moeten
zij aan met hun innerlijk en misschien zelfs uiterlijke
belemmeringen?

Daarom: laten we de berg beklimmen en boven op het 3-
landen punt een spoedcursus organiseren in grote woor-
den waarmee je alles kunt plaveien zoals het in je
straatje te pas komt. Ze zullen de inhoud wel niet da-
delijk doorgronden, maar een aardige handreiking ter ver-
dediging en verontschuldiging bezitten we dan tenminste.
Dan zal onze HJG, ongetwijfeld zeer spoedig, althans
's zomers, verdubbelen en verdrievoudigen. "Andersden-
kenden" denken (beter: voelen) in enkele opzichten im-
mers volkomen gelijk! Door dit nieuwe clan wordt de ei-
keling, die wel de achtergronden ziet, dan wel meegenc-
men.

Daar gaan we dan met grote bussen naar het gastvrije
Belgenland! En zo gemakkelijk, een programma hoeft er
dan helemaal niet meer te zijn. De meesten zijn nog wel
zo jong dat er niet veel geestkracht overblijft naast
deze diepe (?) aandacht voor de ander (de anderen).
Zo zullen we alles wat er nog groot kan zijn in 't leven
en stil tegelijk, vreugdevol en intiem, maken tot een
prettig uitje, bereikbaar voor ieder die zich hiervoor
opgeeft - aangemoedigd wellicht en over z'n schroom
heengeholpen door de goede klank die de term "humanisme"
nu nog heeft!

Aangemoedigd ook doordat "ze 't allemaal doen", wel mo-

tieven, die meetellen bij werkelijk "persoonlijke" verantwoordelijkheid! In groeps- en verenigingsverband is volstrekte vrijheid niet mogelijk en ook niet van primair belang. Laten we toch het eigene en het gezamenlijke beide waarderen op de mogelijkheden die ze openen en de wijze waarop ze ieder ons leven kunnen verrijken, maar ons niet tegen eten aan een onsmakelijke combinatie van deze twee!

HANNEKE VAN DER HOOP

Een bijdrage tot besluitvorming.

In de redactionele mededeling op blz. 18 van het vorige nummer van de Libertijn, betrekking hebbende op het pièce de résistance van de Buitengewone Algemene Vergadering van 3 juni a.s., wordt een tweetal artikelen aangekondigd die betrekking zullen hebben op het voorgestelde kampreglement. Geheel onafhankelijk van die artikelen pro en contra zou ik, de facto vrijwel buitenstaander, enkele opmerkingen willen maken die naar ik hoop bij de discussie over deze materie van nut zullen zijn.

Wat de formele kant van de zaak betreft, lijken mij de punten c en d ondeugdelijk: Punt c leidt tot allerhand vervelende detailkwesties. Stel U voor een paar meerderjarige kampdeelnemers in spe, die tijdens het kamp in elkaars bijzijn de nachten willen doorbrengen. Zij dienen dit dan tevoren op te geven, maar wanneer zij niet wetig gehuwd zijn, kan dit tot moeilijkheden aanleiding geven. Moeten zij dit beiden schriftelijk tot uitdrukking brengen? Ondertekend, of niet? Op één of op twee formulieren? Hoeveel dagen voor de eerste kampdag, en wat gebeurt er met die papiertjes? Wat te doen wanneer een paar dat als gehuwd beschouwd wenst te worden, in een eigen tent slaapt en dus organisatorisch buiten de besognes van de kampleider(-ster) valt?

Dan komt punt d; dat c niet in praktisch, wel in principieel opzicht volslagen overbodig maakt. Praktisch spreekt het nl. vanzelf, dat wanneer een deelnemer b.v. vegetarisch wenst te eten, de kampleiding stellig de nodige voorzieningen zal treffen, wanneer dat organisatorisch mogelijk is. Wil men echter op dit punt zekerheid hebben dan is het altijd beter deze wens reeds op het opgaveformulier te vermelden.

Wat de principiële aspecten aangaat wordt de zaak geheel en al scheefgetrokken doordat een jongen en een meisje die voor een en slechts een nacht gezamenlijk willen slapen (punt d laat dit extreme geval toe!) worden gelijkgesteld met wat in punt b "echte paren" worden genoemd. Ik vraag mij af wat dan wel "onechte" paren zijn. Dit moet de stoutste hypothesen overtreffen.

Ik zie maar één mogelijkheid om deze onzin te beëindigen. Handhaaf punt a en redigeer b als volgt:

Gehuwden zijn zij die zich mondeling of schriftelijk als zodanig opgeven bij de kampleiding.

Een nadere detaillering lijkt mij uit den boze. Op dit gebied zijn tal van moeilijke en delicate situaties denkbaar die toch altijd door de betrokkenen in overleg met de kampleider opgelost moeten worden. Geen reglement is zo uitgebreid, dat overleg niet meer nodig is en een seksueel-erotische jurisprudentie lijkt me al bijzonder ongewenst.

Ik ben mij ervan bewust tot hiertoe de achtergronden van de kampkwestie buiten beschouwing te hebben gelaten en dat houdt een struivogelpolitiek in, waaraan ik mij niet wil bezondigen.

Bij het merendeel van de jeugdbewegingen is het tot dusver gewoonte gescheiden te slapen en dat gold dan evenzeer voor de al dan niet wettig gehuwden. Een enkele maal was het de laatste categorie toegestaan buiten kampverband en met eigen accommodatie de nacht door te brengen. Dit alles vormde ongetwijfeld een radicale oplossing en in verband met de Nederlandse kampeerverordeningen en ten aanzien van het pijnlijke onderscheid tussen de gehuwden in de zin der wet en hen, die reeds geruime tijd en in de meestomvattende betekenis elkander toegewijd waren, maar die nog geen kans hadden gezien hun huwelijk juridisch te funderen.

Gezegd moet worden dat dergelijke radicale oplossingen het best gedijen in een geestelijk klimaat waarin de seksualiteit volslagen wordt genegeerd. In de gevallen die ik meemaakte was de sfeer niet prettig: weinig realistisch, soms onfris, altijd benauwend. Allen waren broertjes en zusjes en zonder incestueus amusement, wel te verstaan.

En wat die kampregels aangaat die op iedere kampeerkaart of kampeerpaspoort staan afgedrukt, raad ik iedereen aan, no. 5 nog eens door te lezen. Dit stukje Nederland op

z'n allerellendigst hebben vele verloofden als zó bele- digend en beschamend gevoeld dat zij ook na hun wettig huwelijk bleven weigeren, in Nederland te kamperen.

De HJG nu heeft de moed gehad het bovenvermelde "pa- troon" te verlaten en staat nu uiteraard voor tal van moeilijkheden. De meest radicale oplossing in tegenover- gestelde richting is om de vrijheid volledig te maken en de verantwoordelijkheid voor het nachtelijk doen en laten geheel en al te delegeren aan (te laten blijven bij) de deelnemers zelf.

Dit is de tendens van het vierde punt van het voorge- stelde kampreglement, een reglement dat dan echter evengoed achterwege kan blijven, want het regelt niets. In principe laat het een volslagen promiscuïteit ¹⁾ toe, waarvan de consequenties m.i. onvoldoende zijn overwogen. Er zijn hier verschillende standpunten mo- gelijk, waarvan ik er enige opsom:

- 1e Men ziet het voorkomen of ontstaan van algemene pro- miscuïteit in de Humanistische Jongeren-gemeenschap- pen als zeer onwaarschijnlijk op grond b.v. van de in die gemeenschappen beleden opvattingen. Punt d van het kampreglement is dan slechts een mogelijk- heid tot correctie van vergeetachtigheid inzake punt c.
- 2e Men acht het voorkomen van deze seksueel-erotische levenshouding mogelijk in de HJG, men acht dit strij- dig met een humanistische totale levenshouding, maar vindt het principieel onjuist de uitingen ervan in de zomerkampen te belemmeren.
- 3e Als boven, met dien verstande dat het voor de kamp- leiding in praktisch opzicht ondoenlijk wordt geacht, een juiste gedragslijn te bepalen.
- 4e Men acht het tot stand komen (en verbreken) van kort- stondige seksueel-amoureuze verhoudingen onder de jeugd toelaatbaar -passend bij deze leeftijdsgroep - wenselijk -niet vatbaar voor de bepaling van een col- tief standpunt etc. etc. en wenst bijaldien door mid- del van punt d de deur voor deze verhoudingen open te laten.

-o-

Mijn eigen standpunt over de zgn. promiscuïteit is niet scherp bepaald. Dit etiket wordt op vele zaken geplakt.

¹⁾ "ongeregelde vermenging der sexen"(red. Lib.)

Strikt wetenschappelijke gronden om conclusies te formuleren, zijn tot op heden niet te vinden. Gevoelsmatig vrees ik, vooral in gemeenschapsverband, de onvoorbereidheid, de ruwheid en de soms voorkomende psychische wreedheid die het beleven en verbreken van die "verbintenissen" kunnen begeleiden. De vrees, verwachting of zekerheid dat het morgen, overmorgen of volgende week toch wel weer "uit" zal zijn, legt de partners een reserve op die de subtielere emotionele en geestelijke bijdragen tot de erotische wisselwerking volslagen blokkeert. In de hedendaagse mens zijn de mogelijkheden tot waarachtige liefde tussen man en vrouw toch al niet bijzonder groot. Laten we het niet moeilijker maken dan het is.

Afgezien van de relatie tussen de partners in een kortstondige(r) verhouding, moet vooral ook worden overwogen de terugslag van die relatie op de buitenstaander. Het kan voor partnerloze kampdeelnemers striemend pijnlijk zijn, tot de alleenstaanden te behoren vooral wanneer dit op weinig delicate wijze wordt geaccentueerd.

Op een gebied waar de maatschappij, met een generatie van ouderen als uitvoerenden, slechts problemen schept zonder er ook maar één op te lossen, blijft de jeugd het morele recht voorbehouden in eigen beheer een oplossing voor een onhoudbare situatie te zoeken. Desnoods met vallen en opstaan.

H. E. DERKSEN

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING

Restaurant "Cambridge"
Vredenburg - Utrecht

AANVANG 10.30 uur

ZONDAG 3 JUNI

(Ingezonden Mededeling)

Kent U HUMASOL...?? Heeft U soms pijn aan Uw geweten.....??
Heeft U een schrijnend tekort aan verantwoordelijkheidshormonen??

VOOR

Werken Uw vrijheidsklieren niet goed...??

Neem dan 3 x daags 2 HUMASOL-dragees!!!

De enig echte en wereldberoemde geelwit gekleurde geestkrachtpillen, die Uw geest 10 jaar jonger maken.

Mevr.G.te A.schreef ons:

"Dank zij HUMASOL voel ik mij geestelijk
"gehersenspoeld, heerlijk leeg en vrij"

NA

Jammer, dat dit maar een verhaaltje is. Wij bezitten geen Humasol. En wij zouden zo graag wat Humasol hebben om een aantal jongeren dat buitenkerkelijk is aan het denken te zetten.

Als..... Als we nu eens.....

Tja, hebben we alle mogelijkheden om jongeren van het bestaan van de H.J.G. op de hoogte te brengen reeds uitgeput? Nee toch zeker? En wat doen we daar aan?

We schrijven een prijsvraag uit!!!

We denken aan een soort opvouwbaar tentoonstellingselement, dat door de plaatselijke Gemeenschappen gebruikt kan worden om te plaatsen b.v. naast de boekenstand van de H.V.-bijeenkomsten of op eventuele tentoonstellingen over jeugd en jongerenwerk.

Waar zullen de in te zenden ontwerpen naar worden beoordeeld?

- Het moet uitvoerbaar en niet kostbaar zijn.
- Het moet een echte blikvanger zijn.
- Het moet in een aantal woorden duidelijk zeggen wat de H.J.G. wil zijn.
- Het moet voldoende gegevens bevatten (maten, materiaal, kleur, tekst)

Inzendingen vóór 15 juli bij Wim de Heer in de bus.

Corn.Krusemanstraat 7 !!!
Amsterdam-Z.

Het ontwerp dat als beste over de eindstreep gaat, wordt beloond met een boekenbon ter waarde van f.7,50.

Nederlandse Vereniging voor Sexuele Hervorming

Lidmaatschap f 3.— per jaar

In het „Verstandig Ouderschap”
vindt U maandelijks een keur
van artikelen over vraagstukken
betreffende het menselijk
geslachtsleven.

*Inlichtingen bij het
secretariaat:*

Bilderdijkstraat 39
D E N H A A G

NIEUWS

brenge is: recente
feiten en gebeur-
tenissen zo snel en zo getrouw mogelijk
weergeven.

Nieuwsberichten moeten, alvorens te wor-
den gepubliceerd, allereerst op hun juist-
heid worden getoetst. Vervolgens moeten
ze worden ontdaan van bijkomstigheden,
die niet terzake dienen en die begripsver-
warring kunnen bevorderen.

Om het eigenlijke nieuws op de juiste
waarde te schatten, is het nodig ook de
achtergrond te kennen. Een goed nieuws-
orgaan geeft dus ook daarvan een zo zu-
ver mogelijk beeld, daartoe in staat gesteld
door goed georiënteerde correspondenten,
redacteuren en andere medewerkers.

Critische beschouwingen dienen tenslotte
verschillende kanten van het nieuws in
het licht te stellen.

Dat tezamen moet een getrouwe indruk
geven, een heldere voorstelling van zaken,
die voor de lezer de mogelijkheid schept,
zèlf conclusies te trekken, zich een eigen
oordeel te vormen of zijn oordeel te
toetsen.

Alleen een deskundige redactie, journalis-
tiek geschoold, kan een krant maken, die
aan bovengestelde eisen voldoet. De N.R.C.
met zijn merendeels academisch gevorm-
de, deskundige redacteuren, die als jour-
nalist hun sporen hebben verdiend, onaf-
hankelijk zijn van commerciële of poli-
tieke invloeden, streeft voortdurend naar
het summum van betrouwbaarheid, zowel
in haar nieuwsberichtgeving als in ver-
dere voorlichting op allerlei gebied.

Als U geen NRC-lezer bent, gaat U dan
eens na in hoeverre de NRC voldoet aan
de hoge eisen, die aan een goed dagblad
moeten worden gesteld. Graag laten we
U daartoe de NRC enige weken op proef
bezorgen, zònder dat U dat enige ver-
plichting oplegt. Schrijft U even een
kaartje of telefoneert U met de

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

POSTBUS 824 ROTTERDAM TELEF. 111.000

zie uwbelangen

**kies „De Centrale“ als uw
verzekeringsbank**

Sluit uw verzekeringen bij „De Centrale“, de bank waar soliditeit en solidariteit onverbreekelijk samengaan. De enige verzekeringsmaatschappij die haar winsten statutair besteedt voor sociale en culturele doeleinden.

De Centrale sluit alle vormen van levens-, studie-, uitzet-, spaar-, pensioen-, begrafenis- en crematieverzekeringen.

De Centrale-agent zal u gaarne geheel vrijblijvend over alle verzekeringen inlichten en adviseren.

DE CENTRALE

ARBEIDERS-VERZEKERINGSBANK

Hoofdkantoor: Rijnstraat 28 - Den Haag

